

MOLĖTŲ PRADINĖS MOKYKLOS MOKINIŲ PAŽANGOS IR PASIEKIMŲ VERTINIMO TVARKOS APRAŠAS

I. BENDROSIOS NUOSTATOS

1. Molėtų Pradinės mokyklos (toliau – mokykla) mokinių pažangos ir pasiekimų vertinimo tvarkos aprašas (toliau - Aprašas) reglamentuoja mokinių ir mokymosi pasiekimų vertinimą, įsivertinimą, tėvų (globėjų, rūpintojų) informavimą apie mokinių mokymosi sėkmingumą ir pažangą.

2. Apraše aptariami vertinimo tikslai ir uždaviniai, vertinimo principai ir nuostatos, vertinimo planavimas, vertinimas ugdymo procese ir baigus programą, vertinimo informacijos analizė, individualios mokinių pažangos stebėjimo ir fiksavimo būdai, informavimas apie individualius mokinių pasiekimus ir pažangą.

3. Mokinių individualios pažangos stebėjimo ir fiksavimo tvarkos aprašas (toliau Aprašas) parengtas vadovaujantis Pradinio, pagrindinio ugdymo programų aprašu, patvirtintu Lietuvos Respublikos švietimo ir mokslo ministro 2015 m. gruodžio 21 d. įsakymu Nr. V- 1309, Lietuvos Respublikos švietimo ir mokslo ministro 2005 m. balandžio 5 d. įsakymu Nr. ISAK-556 (Lietuvos Respublikos švietimo ir mokslo ministro 2012 m. gegužės 8 d. įsakymo Nr. V-766 redakcija) dėl Nuosekliojo mokymosi pagal bendrojo ugdymo programas tvarkos aprašą, Mokinių pažangos ir pasiekimų vertinimo sampratą, patvirtinta Lietuvos Respublikos švietimo ir mokslo ministro 2004 m. vasario 25 d. įsakymu Nr. ISAK-256), metodine priemone „Mokinio individualios pažangos vertinimas“, Pradinės mokyklos mokinių pažangos ir pasiekimų vertinimo tvarkos aprašu, patvirtintu 2015 m. rugsėjo 7 d. įsakymu Nr. V – 121, mokyklos susitarimais.

4. Tvarkos apraše vartojamos sąvokos apibrėžtos Lietuvos Respublikos švietimo įstatyme ir kituose teisės aktuose. Apraše vartojamos šios sąvokos:

4.1. **Mokinių pažangos ir pasiekimų vertinimas** – nuolatinis informacijos apie mokinių mokymosi pažangą ir pasiekimus kaupimo, interpretavimo ir apibendrinimo procesas;

4.2. **Įsivertinimas (refleksija)** – paties mokinio ugdymosi proceso, pasiekimų ir pažangos stebėjimas, vertinimas ir apmąstymas, nusimatant tolesnius mokymosi žingsnius;

4.3. **Mokinio pažanga** – mokymosi etapo pabaigoje identifikuotas mokinio dalykinių žinių ir gebėjimų, bendrųjų kompetencijų bei vertybių nuostatų aukštesnis (gilesnis, platesnis, išsamesnis) lygmuo, palyginant su mokymosi etapo pradžioje turėtu lygmeniu;

4.4. **Rezultatas** – matomas, dažniausiai išmatuojamas rezultatas, atitinkantis standartus, apibrėžtus tikslus, kriterijus ar požymius;

4.5. **Vertinimas** – nuolatinis informacijos apie mokinių mokymosi pažangą ir pasiekimus kaupimo, interpretavimo ir apibendrinimo procesas;

4.6. **Vertinimo informacija** – įvairiais būdais iš įvairių šaltinių surinkta informacija apie mokinio mokymosi patirtį, jo pasiekimus ir daromą pažangą (žinias ir supratimą, gebėjimus, nuostatas);

4.7. **Vertinimo kriterijai** – išsilavinimo standartus atitinkantys, individualiose mokytojų vertinimo metodikos numatyti užduočių atlikimo kriterijai, atitinkantys išsilavinimo standartus;

4.8. **Formuojamasis ugdomasis vertinimas** – ugdymo(si) procese teikiamas abipusis atsakas, grįžtamasis ryšys, padedantis mokiniui gerinti mokymą(si), nukreipiantis, ką dar reikia išmokyti, leidžiantis mokytojui pritaikyti mokymą, siekiant kuo geresnių rezultatų;

4.9. **Diagnosticinis vertinimas** – vertinimas, kuriuo išsiaiškinami mokinio pasiekimai ir tam tikru mokymosi metu padaryta pažanga, numatomos tolesnio mokymosi galimybės, pagalba sunkumams įveikti;

4.10. **Apibendrinamasis sumuojamasis vertinimas** – formaliai patvirtinti mokinio ugdymosi rezultatai, baigus programą, kursą ar kitą mokymosi etapą;

4.11. **Pasiekimai** – asmeninė pažanga (pokytis) ir įgudimas, išmatuojamas rezultatas;

4.12. **Įgudimas** – mokėjimas atlikti užduotį tam tikru lygmeniu.

II. MOKINIŲ INDIVIDUALIOS PAŽANGOS STEBĖJIMO IR FIKSAVIMO TIKSLAS IR UŽDAVINIAI

5. Mokinių individualios pažangos stebėjimo ir fiksavimo tikslas:

5.1. padėti mokiniui mokytis ir bręsti kaip asmenybei, nustatant mokytojo, mokyklos darbo sėkmę, priimti pagrįstus sprendimus.

6. Mokinių individualios pažangos stebėjimo ir fiksavimo uždaviniai:

6.1. padėti mokiniui pažinti save, suprasti savo stipriąsias ir silpnąsias puses, įvertinti savo pasiekimų lygmenį, kelti mokymosi tikslus;

6.2. informuoti mokinį apie jo mokymosi patirtį, pasiekimus ir pažangą;

6.3. padėti mokytojui išvelgti mokinio mokymosi galimybes, nustatyti mokymosi sunkumus, priimti sprendimus dėl tolesnio mokymosi žingsnių, mokiniui būtinos pagalbos, diferencijuoti ir individualizuoti darbą, parinkti ugdymo turinį ir metodus;

6.4. suteikti tėvams (globėjams, rūpintojams) informaciją apie vaiko mokymąsi, stiprinti ryšius tarp vaiko, tėvų (globėjų, rūpintojų) ir mokyklos;

6.5. sudaryti sąlygas mokytojams analizuoti kiekvieno mokinio individualią pažangą pamokose;

6.6. nustatyti mokyklai savo darbo kokybę, planuoti ugdymo turinį ir procesą, suteikti mokinių poreikius tenkinančią pagalbą ir/ar vertinti ugdymo kokybę, identifikuoti problemas ir inicijuoti reikalingus sprendimus;

6.7. sukurti palankią ugdymui(si) edukacinę aplinką.

III. VERTINIMO NUOSTATAI IR PRINCIPAI

7. Vertinimo nuostatos:

7.1. vertinimas grindžiamas šiuolaikine mokymosi samprata, pradinių klasių mokinių amžiaus tarpsnių psichologiniais ypatumais, individualiais mokinio poreikiais, atitinka ugdymo(si) tikslus;

7.2. vertinama tai, kas buvo numatyta pasiekti ugdymo procese: mokinių žinios ir supratimas, jų taikymas, bendrieji ir dalyko gebėjimai, įgūdžiai, pastangos, asmeninė pažanga, vertybinės nuostatos ir elgesys;

7.3. vertinimas skirtas padėti mokytis – mokinys laiku gauna grįžtamąją informaciją apie savo mokymosi patirtį, pasiekimus ir pažangą. Mokiniai mokytojo padedami mokosi vertinti ir įsivertinti savo pasiekimus ir pažangą, atsižvelgdami į savo mokymosi sėkmę, planuoja tolesnį mokymąsi, kelia sau ateities tikslus;

7.4. vertinama individuali mokinio pažanga (idiografinis vertinimas) – mokinio dabartiniai pasiekimai lyginami su ankstesniaisiais. Vengiama lyginti mokinių pasiekimus tarpusavyje.

8. Pagrindinis vertinimo orientyras – Bendrosios ugdymo programos ir išsilavinimo standartai.

9. Vertinimo principai:

9.1. tikslingumas (vertinimo metodai atitinka mokymosi turinį);

9.2. atvirumas ir skaidrumas (su mokiniais tariamasi dėl (i)vertinimo formų, laiko, aiškūs ir suprantami vertinimo kriterijai);

9.3. objektyvumas ir veiksmingumas (siekiama kuo didesnio vertinimo validumo ir patikimumo, remiamasi standartais);

9.4. informatyvumas (vertinimo informacija aiški, išsami, pateikta laiku, nurodoma, ką mokinys jau išmoko, kur spragos, kaip jas taisyti);

9.5. aiškumas (vertinimas grindžiamas aiškiais, mokiniams suprantamais kriterijais, aptartais dalyko ugdymo skyriuje. Mokytojas vertinimo kriterijus aptaria su mokiniais mokslo metų pradžioje ir pagal poreikį (pradėdamas naują skyrių, temą ar pan.).

IV. MOKINIŲ INDIVIDUALIOS PAŽANGOS STEBĖJIMO, FIKSAVIMO IR PLANAVIMO NUOSTATOS IR PRINCIPAI

10. Į individualios pažangos stebėjimo ir fiksavimo procesą įtraukiami mokiniai, tėvai (globėjai), klasių ir dalykų mokytojai, pagalbos mokiniui specialistai, mokyklos administracija:

10.1. Mokiniai:

10.1.1. suvokia informaciją, kokią mokymosi lygmenį jau pasiekė, pagal galimybes savarankiškai arba padėdami mokytojų aptaria bei numato tolesnius ugdymo(si) tikslus, priemones tikslams pasiekti, pagal gebėjimus analizuoja pokyčius, pildo individualios pažangos lapus (kaip susitarta klasėse, pvz.: žymi testų, diktantų rezultatus grafikuose, spalvina diagramas ir t.t.);

10.1.2. pasibaigus pusmečiams įsivertina ir aptaria savo pažangą su klasės, dalyko mokytoja;

10.2. Klasių, dalykų mokytojai:

10.2.1. taiko formuojamojo vertinimo strategijas;

10.2.2. apie savo kiekvieno mokinio pasiekimus ir pažangą kaupia informaciją, ją analizuoja ir, vadovaudamiesi savo informacijos kaupimo ir fiksavimo sistema, rašo įvertinimą už mokinio veiklas: diktantus, testus, kūrybinius darbus, apklausą raštu ir žodžiu, namų darbus, darbą pamokoje ir pan.;

10.2.3. savo darbo užrašuose (aptarę su mokiniais ir jų tėvais (globėjais)) naudoja sau patogius sutartinius simbolius, fiksuojančius mokinių mokymosi pastangas, atliekamas namų darbų užduotis, taisomus kontrolinius darbus, atliekamas papildomas užduotis, aktyvų darbą pamokoje ir kt.;

10.2.4. analizuoja ir individualiai su mokiniais aptaria jų asmeninę pažangą bei pastangas, teikia informaciją mokiniui apie jo daromą pažangą, mokymosi sėkmę, pokyčius, mokymosi sunkumus ir numato būdus mokymosi sunkumams šalinti;

10.2.5. esant reikalui teikia individualią mokymosi pagalbą;

10.2.6. esant reikalui kreipiasi pagalbos į mokyklos specialistus, VGK dėl pagalbos suteikimo mokiniui;

10.2.7. mokinių tėvus (globėjus) informuoja apie vaikų pasiekimus ir pažangą pagal poreikį, susitartu būdu, užfiksuotu vertinimo tvarkoje ir ugdymo plane;

10.2.8. metodinėse grupėse, metodinėje taryboje analizuoja diagnostinių darbų, pusmečio, metinio mokymosi pasiekimų rezultatus. Sprendžia dėl mokymo metodų ir strategijų, mokymosi užduočių, šaltinių tinkamumo, išteklių panaudojimo veiksmingumo;

10.2.9. administracija gauna diagnostinių testų rezultatų duomenis apie mokinių pasiekimų pokyčius, individualią pažangą; reikalingi susitarimai fiksuojami Mokytojų tarybos posėdžių (kartą per pusmetį), metodinės tarybos protokoluose;

10.2.10. pusmečio pabaigoje direktoriaus pavaduotojui ugdymui pateikia sutartos formos klasės mokinių pažangos ir pasiekimų ataskaitą (pažangos pokyčius žymi: kilimas žalia spalva, stabilus pokytis – balta, kritimas – raudona);

10.2.11. 1-4 klasių mokinių įvairūs darbai kaupiami aplankuose, kurie pildomi mokytojo nuožiūra ir saugomi mokykloje;

10.3. Administracija:

10.3.1. užtikrina, kad visi mokytojai, mokiniai, tėvai (globėjai, rūpintojai) susipažintų su individualios pažangos vertinimo principais;

10.3.2. sudaro sąlygas mokytojams bendradarbiauti;

10.3.3. vykdo sistemingą mokinių individualios pažangos stebėjimo, stebėjimo, fiksavimo, analizės ir pagalbos teikimo priežiūrą;

10.3.4. analizuoja ir sistemina mokinių pasiekimų rezultatus;

10.3.5. organizuoja mokinių pasiekimų ir pažangos pokyčių aptarimą klasių koncentrų metodiniuose rateliuose, metodinėje taryboje, Mokytojų tarybos posėdžiuose, VGK, teikia pasiekimų gerinimo rekomendacijas;

10.3.6. direktoriaus pavaduotojas ugdymui, vadovaudamasis klasės mokytojų pateiktomis klasės mokinių mokymosi rezultatų ataskaitomis, rengia mokinių mokymosi rezultatų pusmečio ir metinę analizę, kurią pristato Mokytojų tarybos posėdžiuose. Esant būtinybei, priimami sprendimai dėl ugdymo proceso koregavimo;

10.3.7. sudaro sąlygas mokiniams gauti reikiamą pagalbą, padeda mokytojams spręsti iškilusias problemas ir teikia pagalbą.

VI. MOKINIO INDIVIDUALIOS PAŽANGOS STEBĖJIMAS

11. Mokinių pasiekimų lygmens nustatymo būdai:

11.1. mokinių individualios pažangos stebėjimas:

11.1.1. klasės, dalykų mokytojai stebi mokinių individualią pažangą ir mokinius vertindami, nustato mokinių pasiekimų lygį ir pažangą;

11.1.2. mokyklos lygmeniu direktoriaus pavaduotojas ugdymui ne mažiau kaip 2 kartus per metus surenka iš mokytojų informaciją apie kiekvieną mokinį, fiksuoja, ar jis daro pažangą, ar pereina į kitą lygmenį, ar vyksta jo pažanga;

11.1.3. remdamasi gauta informacija daro išvadą, kokia dalis mokinių iš atskirų dalykų pasiekusi tam tikrą lygį, kokia dalis daro pažangą ir pan.;

11.2. Diagnostiniai testai, mokinių pasiekimų lygmenims nustatyti:

11.2.1. atliekami mokslo metų pradžioje:

Data	Klasė	Dalykai
Rugsėjo 3-4 sav.	2	Matematika (testas) Lietuvių kalba (diktantas, skaitymo teksto suvokimo testas, gramatika) Pasaulio pažinimas (testas) (1 klasės mokymosi programos dalykų diagnostiniai EMA testai)
	3, 4	Matematika (testas) Lietuvių kalba (diktantas, teksto suvokimo testas, gramatika) Pasaulio pažinimas (testas) (atitinkamai 2 ir 3 klasių mokymosi programų dalykų diagnostiniai EMA testai)
Rugsėjo 4 sav. - spalio 1 sav.	1	Lietuvių kalba (pirminis skaitymo įgūdžių vertinimas) Matematika (testas)

		Pasaulio pažinimas (testas) (priešmokyklinio ugdymo programos diagnostiniai testai)
--	--	--

11.2.2. diagnostinių testų rezultatai suvedami į EMA;

11.2.3. gauti rezultatai aptariami koncentrų metodiniuose rateliuose, įvardijamos stipriosios ir silpnosios pusės, planuojamas išryškėjusių problemų sprendimas:

11.2.3.1. klasės pateikia ataskaitas pagal sritis: mokinių pasiskirstymas pagal pasiekimų lygius, mokinių surinktų taškų dalis pagal veiklos sritis, mokinių surinktų taškų dalis pagal gebėjimų grupes;

11.2.4. remiantis gautais rezultatais planuojamas / koreguojamas klasės ugdymo turinys ir individualios pažangos lūkesčiai;

11.2.5. mokslo metų pabaigoje:

Data	Klasė	Dalykai
Gegužės 2-3 sav.	1	Matematika (testas) Lietuvių kalba (skaitymo įgūdžiai, teksto suvokimo testas, diktantas, gramatika) Pasaulio pažinimas (testas)
Balandžio – gegužės mėn.	2	NMPP/Matematika (testas) Lietuvių kalba (skaitymo įgūdžiai, teksto suvokimo testas, diktantas, gramatika) Pasaulio pažinimas (testas)
Gegužės 2-3 sav.	3	Matematika (testas) Lietuvių kalba (diktantas, kūrybinis darbas, teksto suvokimo testas, gramatika) Pasaulio pažinimas (testas)
Balandžio – gegužės mėn.	4	NMPP

11.3. mokykloje susitarta diagnostinių, patikrinamųjų darbų pažangumo kokybę vertinti taip:

11.3.1. matematikos, pasaulio, lietuvių kalbos (teksto suvokimo) darbai vertinimo lentelė:

Klaidos	Vertinimo kriterijai mokytojui
100 – 90 proc. taškų	Vaiko žinios ir gebėjimai atitinka aukštesnįjį pasiekimų lygį
89 - 51 proc. taškų	Vaiko žinios ir gebėjimai atitinka pagrindinį pasiekimų lygį
50 - 30 proc. taškų	Vaiko žinios ir gebėjimai atitinka patenkinamą pasiekimų lygį
29 proc. ir mažiau	Vaikui reikalinga pagalba

11.3.2. diktantų vertinimo lentelė:

11.3.2.1. Diktantų klaidų analizės lentelė

Klaidos	Vertinimo kriterijai mokytojui
0-1 klaida	Atitinka aukštesniojo lygio reikalavimus
2-5 klaidos	Atitinka pagrindinio lygio reikalavimus

6-10 klaidų	Atitinka patenkinamo lygio reikalavimus
11 ir daugiau klaidų	Vaikui reikalinga pagalba

11.3.3. vertinant diagnostinius patikrinamuosius darbus, rekomenduojama naudotis NMPP testų vertinimo instrukcijų rekomendacijomis;

11.4. rekomenduojama patikrinamuosius ir kontrolinius darbus rašyti į atskirus sąsiuvinius, užduočių lapus, kurie kaupiami aplankuose.

12. Mokiniai, nerašę diagnostinio testo, praleidę pamokas, atsiskaito sutartu, patogiu mokytojų ir mokinių laiku.

13. Pagalbos vaikui organizavimas:

13.1. siūloma sutartą laiką lankyti VDM grupę, kur mokiniui bus suteikta pagalba ugdymosi problemoms šalinti;

13.2. situacijai negerėjant, mokinio pažanga analizuojama VGK, sudaromas individualus spragų šalinimo planas;

13.3. situacijai nesikeičiant, mokinio tėvams (globėjams) rekomenduojama mokinio gebėjimus vertinti ŠPT.

VII. BAIGIAMOJI DALIS

14. Mokyklos Mokinių pažangos ir pasiekimų vertinimo tvarkos aprašas priimtas bendru sutarimu ir esant reikalui gali būti koreguojamas ir tobulinamas.
